

Βρυξέλλες, 21 Μαρτίου 2017
(OR. en)

6851/17

Διοργανικοί φάκελοι:

2016/0131 (COD)
2016/0132 (COD)
2016/0133 (COD)
2016/0222 (COD)
2016/0223 (COD)
2016/0224 (COD)
2016/0225 (COD)

ASILE 9
ASIM 19
CSC 55
EURODAC 7
ENFOPOL 95
RELEX 194
CODEC 298

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 8715/1/16 REV 1 ASILE 11 CODEC 613
11318/1/16 REV 1 ASILE 28 CODEC 1078
11316/16 ASILE 26 CODEC 1076 + ADD 1
11317/16 ASILE 27 CODEC 1077 + ADD 1 + ADD 2
8765/1/16 REV 1 ASILE 13 EURODAC 3 ENFOPOL 132 CODEC 630
8742/16 ASILE 12 CODEC 619
11313/16 ASIM 107 RELEX 650 COMIX 534 CODEC 1073

Θέμα: Μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και επανεγκατάσταση

- **Δουβλίνο:** Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (αναδιτύπωση) (πρώτη ανάγνωση)
- **Συνθήκες υποδοχής:** Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιτύπωση) (πρώτη ανάγνωση)
- **Αναγνώριση:** Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απατρίδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας και για την τροποποίηση της οδηγίας του Συμβουλίου 2003/109/EK, της 25ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες (πρώτη ανάγνωση)
- **Διαδικασία:** Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ (πρώτη ανάγνωση)
- **Eurodac:** Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την ανιπαρβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή του [κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα], για την ταυτοποίηση παρآنόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών ή απατρίδων και σχετικά με αιτήσεις ανιπαρβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπόλ για σκοπούς επιβολής του νόμου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1077/2011 σχετικά με την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (αναδιτύπωση)
- **ΕΑΣΟ:** Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Ασυλο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 439/2010 (πρώτη ανάγνωση)
- **Πλαίσιο επανεγκατάστασης:** Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (πρώτη ανάγνωση)

= Έκθεση προόδου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 4 Μαΐου 2016, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου (ΚΕΣΑ), η Επιτροπή ενέκρινε τρεις νομοθετικές προτάσεις και συγκεκριμένα την αναδιατύπωση του κανονισμού του Δουβλίνου και του κανονισμού EURODAC, καθώς και πρόταση κανονισμού σχετικά με την ίδρυση του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (ΟΕΕΑ). Επιπλέον, στις 13 Ιουλίου 2016, προκειμένου να συνεχισθεί η μεταρρύθμιση του ΚΕΣΑ, η Επιτροπή ενέκρινε δεύτερη δέσμη μέτρων που περιλαμβάνει πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας στην ΕΕ, που θα αντικαταστήσει την οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου, πρόταση κανονισμού για την αναγνώριση, που θα αντικαταστήσει την οδηγία για την αναγνώριση, και την αναδιατύπωση της οδηγίας για τις συνθήκες υποδοχής. Επιπλέον υποβλήθηκε πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση.

Η μαλτέζικη Προεδρία συνέχισε την εξέταση των ανωτέρω προτάσεων, που άρχισε υπό τη σλοβακική Προεδρία. Τα αποτελέσματα των σχετικών εργασιών συνοψίζονται ως εξής:

II. ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Δεδομένου ότι ορισμένα από τα ζητήματα που περιλαμβάνονται στις προτάσεις κανονισμού για την αναγνώριση, κανονισμού για τις διαδικασίες ασύλου, οδηγίας για τις συνθήκες υποδοχής και κανονισμού του Δουβλίνου είναι αλληλένδετα, η Προεδρία αποφάσισε να ακολουθήσει θεματική προσέγγιση, μέσω της οποίας ορισμένα άρθρα που περιέχονται και στις τέσσερις προτάσεις εξετάστηκαν από κοινού. Η προσέγγιση αυτή χρησιμοποιήθηκε για την εξέταση τριών ειδικών οριζόντιων θεμάτων:

- Περιορισμός των καταχρήσεων και των δευτερογενών μετακινήσεων
- Κοινωνικοοικονομικά δικαιώματα των αιτούντων άσυλο και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας
- Εγγυήσεις για τα πρόσωπα με ειδικές ανάγκες.

Κατά τον τρόπο αυτό η Ομάδα «Άσυλο» μπόρεσε να ασχοληθεί με τα βασικά μελήματα σε όλους τους τομείς και να επιδιώξει μια δεόντως ισορροπημένη τελική συμβιβαστική λύση.

III. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΟΥΒΛΙΝΟΥ

Όπως ζήτησε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά τη συνεδρίασή του στις 15 Δεκεμβρίου 2016 και με βάση τις προσπάθειες της σλοβακικής Προεδρίας, η μαλτέζικη Προεδρία συνέχισε τη διαδικασία που αποσκοπεί στην εξεύρεση συμβιβαστικής λύσης για την αποτελεσματική εφαρμογή των αρχών της ευθύνης και της αλληλεγγύης, διενεργώντας ανεπίσημες διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη. Η εξέταση της πρότασης από τα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου αναμένεται να επαναληφθεί αφού δοθεί πρόσθετη καθοδήγηση σε πολιτικό επίπεδο σχετικά με την ενδεχόμενη μελλοντική πορεία των εργασιών. Εν τω μεταξύ, ορισμένα άρθρα του κανονισμού του Δουβλίνου έχουν εξετασθεί στο πλαίσιο της θεματικής προσέγγισης, όπως περιγράφεται ανωτέρω.

IV. ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Μια πρώτη εξέταση της πρότασης αναδιατύπωσης της οδηγίας για τις συνθήκες υποδοχής πραγματοποιήθηκε στην Ομάδα «Άσυλο» κατά τη διάρκεια της σλοβακικής Προεδρίας. Κάποια άρθρα της παρούσας οδηγίας έχουν εξετασθεί στο πλαίσιο της ανωτέρω θεματικής προσέγγισης και στις 16 Μαρτίου συζητήθηκε στην Ομάδα «Άσυλο» ένα αναθεωρημένο κείμενο.

Η συζήτηση σχετικά με τις συμβιβαστικές προτάσεις της Προεδρίας έδειξε σημαντική σύγκλιση ως προς πολλές πτυχές της πρότασης. Ωστόσο, ορισμένα σημαντικά στοιχεία εξακολουθούν να απαιτούν περαιτέρω συζήτηση, ιδίως οι διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση των αιτούντων άσυλο στην αγορά εργασίας, καθώς και τα μέτρα που αποσκοπούν στην αποτροπή δευτερογενών μετακινήσεων και τα οποία περιλαμβάνουν τον κατ' οίκον περιορισμό, την κράτηση και τον περιορισμό και την ανάκληση των υλικών συνθηκών υποδοχής. Επιπλέον, η πρόοδος ως προς ορισμένα εκκρεμή ζητήματα εξαρτάται από την πρόοδο στις διαπραγματεύσεις για άλλες προτάσεις ΚΕΣΑ, ειδικότερα τον κανονισμό του Δουβλίνου και τον κανονισμό για τις διαδικασίες ασύλου.

V. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Το κείμενο της πρότασης κανονισμού για την αναγνώριση και, στη συνέχεια, τα σχέδια συμβιβαστικών προτάσεων συζητήθηκαν σε πέντε συνεδριάσεις της Ομάδας «Άσυλο». Παράλληλα, ορισμένα άρθρα συζητήθηκαν επίσης στο πλαίσιο της θεματικής προσέγγισης.

Κάποια θέματα απαιτούν πιο εμπεριστατωμένη εξέταση και συγκεκριμένα: ο ρόλος του θεματοφύλακα, λόγω παρόμοιων διατάξεων σε άλλες προτάσεις της δέσμης ΚΕΣΑ· η περίοδος των τριών μηνών μετά την ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα ή του καθεστώτος επικουρικής προστασίας, κατά την οποία ένα πρόσωπο επιτρέπεται να παραμείνει στο κράτος μέλος που του παρέχει προστασία· η υποχρεωτική φύση της επανεξέτασης του καθεστώτος και της ρήτρας επαναπατριsmού· η χρήση των πληροφοριών που λαμβάνονται από άλλο κράτος μέλος για την αξιολόγηση του ενδεχόμενου κινδύνου που συνιστά ο αιτών για την ασφάλεια ή την κοινωνία του κράτους μέλους στο οποίο ευρίσκεται· και ο καλύτερος τρόπος για την ενσωμάτωση της πλέον πρόσφατης νομολογίας σχετικά με την επίκληση λόγων σχετικών με την τρομοκρατία, προκειμένου να αποκλεισθεί ένα πρόσωπο από το καθεστώς του πρόσφυγα.

Δύο άλλα ζητήματα αποδείχθηκαν επίσης ιδιαίτερα ευαίσθητα και απαιτούν περαιτέρω συζήτηση: η διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής που χορηγείται στους δικαιούχους του καθεστώτος πρόσφυγα και τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας, καθώς και το περιεχόμενο και ο ορισμός της κοινωνικής ασφάλισης και της κοινωνικής πρόνοιας (των δικαιωμάτων και παροχών που μπορούν να χορηγηθούν στους δικαιούχους). Δεδομένου ότι η διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής και οι διατάξεις κοινωνικής ασφάλισης θεωρούνται από ορισμένα κράτη μέλη ως δύο από τους σημαντικότερους παράγοντες που οδηγούν σε δευτερογενείς μετακινήσεις και στην αναζήτηση του ευνοϊκότερου κράτους υποδοχής, η εναρμόνισή τους αποτελεί μια από τις βασικές προτεραιότητες των προτάσεων της Επιτροπής.

Κατά τις συζητήσεις στο επίπεδο της ομάδας εργασίας και στη Στρατηγική Επιτροπή για τη Μετανάστευση, τα Σύνορα και το Άσυλο (SCIFA) σχετικά με τη διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής για τους πρόσφυγες και τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας επισημάνθηκε το γεγονός ότι, επί του παρόντος, οι νομικές λύσεις που επιλέγουν στον τομέα αυτό τα κράτη μέλη διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό και ότι, ως εκ τούτου, απαιτούνται περαιτέρω προβληματισμός και συζητήσεις ώστε να αναζητηθεί ο καλύτερος τρόπος δράσης.

VI. KANONΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Η εξέταση της πρότασης κανονισμού για τις διαδικασίες ασύλου συνεχίσθηκε και συζητήθηκαν σχέδια συμβιβαστικών προτάσεων για τα άρθρα αυτά, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της θεματικής προσέγγισης. Οι διατάξεις που αφορούν τους αιτούντες με ειδικές ανάγκες (ασυνόδευτοι ανήλικοι και επιτροπεία, ιατρική εξέταση, αιτήσεις που υποβάλλονται από ασυνόδευτους ανηλίκους) παρουσίασαν ιδιαίτερες προκλήσεις από άποψη περιεχομένου, συντονισμού και συνοχής με παρόμοιες διατάξεις σε άλλες προτάσεις της δέσμης. Ως εκ τούτου, οι αντιπροσωπίες τόνισαν τη γενική ανάγκη να εναρμονισθούν καλύτερα οι διαδικασίες, το χρονοδιάγραμμα, οι ρόλοι και τα καθήκοντα που προβλέπονται στις διάφορες προτάσεις. Επιπλέον, ορισμένες αντιπροσωπίες εξέφρασαν την ανησυχία τους σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αποβλέπουν στον περιορισμό των δευτερογενών μετακινήσεων, οι οποίες κατά τη γνώμη τους δεν έχουν επιτύχει την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ της καταπολέμησης των καταχρήσεων και της χορήγησης προστασίας, όταν απαιτείται.

VII. KANONΙΣΜΟΣ EURODAC

Μετά τη συμφωνία για τη μερική γενική προσέγγιση του Δεκεμβρίου 2016 το Συμβούλιο αναμένει πλέον την έγκριση της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ώστε να αρχίσει διαπραγματεύσεις για τον αναδιατυπωμένο κανονισμό¹. Με βάση τις αξιολογήσεις του eu-LISA σχετικά με την εισαγωγή έγχρωμων αντιγράφων των ταξιδιωτικών εγγράφων στη βάση δεδομένων, καθώς και για τη δυνατότητα των αρχών επιβολής του νόμου να πραγματοποιούν αναζητήσεις στο EURODAC μέσω αλφαριθμητικών δεδομένων, τα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου θα εξετάσουν την ενδεχόμενη επέκταση της διαπραγματευτικής εντολής στα δύο αυτά θέματα, τα οποία δεν είχαν περιληφθεί στη μερική γενική προσέγγιση. Επιπλέον, η Προεδρία σκοπεύει να δρομολογήσει σύντομα συζητήσεις σχετικά με την ενδεχόμενη ρύθμιση των δεδομένων για τα επανεγκατεστημένα άτομα από την παρούσα πρόταση.

¹ Έχει προγραμματισθεί προσωρινά για τις 30 Μαρτίου 2017 ψηφοφορία όσον αφορά το σχέδιο έκθεσης στο πλαίσιο της Επιτροπής LIBE.

VIII. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΟΕΕΑ

Μετά τη συμφωνία για μερική γενική προσέγγιση στο Συμβούλιο στις 21 Δεκεμβρίου 2016 η Προεδρία ξεκίνησε διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Ιανουάριο του 2017. Έως τώρα έχουν διεξαχθεί δύο άτυποι τριμερείς διάλογοι, στις 7 Φεβρουαρίου και στις 8 Μαρτίου. Ένας τρίτος έχει προγραμματισθεί για τις 21 Μαρτίου. Για την προετοιμασία αυτών των άτυπων τριμερών διαλόγων, έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές τεχνικές συνεδριάσεις. Στο πλαίσιο του Συμβουλίου, η Προεδρία συγκάλεσε σειρά συνεδριάσεων των Συμβούλων ΔΕΥ προκειμένου να ζητηθεί η γνώμη των κρατών μελών σχετικά με τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς και σχετικά με τις ενδεχόμενες συμβιβαστικές προτάσεις.

Κατά τον πρώτο τριμερή διάλογο, η Προεδρία και ο εισηγητής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προέβησαν σε γενική παρουσίαση των εκατέρωθεν θέσεων σχετικά με την «Παρακολούθηση», την «Οργάνωση του Οργανισμού» και την «Επιχειρησιακή και τεχνική συνδρομή». Οι διαπραγματευτές πραγματοποίησαν επίσης διεξοδικότερη συζήτηση για τα άρθρα 1 (*Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής*) και 2 (*Καθήκοντα του Οργανισμού*).

Από τις συζητήσεις αυτές φαίνεται ότι το Κοινοβούλιο αποδίδει μεγάλη σημασία στον σημαντικά ενισχυμένο και περισσότερο ανεξάρτητο ρόλο του Οργανισμού, ενώ το Συμβούλιο δίνει μεγαλύτερη έμφαση στη σημασία μιας καλής σχέσης συνεργασίας μεταξύ του Οργανισμού και των κρατών μελών, καθώς και στη στήριξη που τους παρέχει ο Οργανισμός κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από το κερτιμένο της ΕΕ για το άσυλο. Επιπλέον, ορισμένα κείμενα που έχουν συνταχθεί σε τεχνικό επίπεδο εγκρίθηκαν *ad referendum* από τους διαπραγματευτές.

Κατά τον δεύτερο τριμερή διάλογο, οι διαπραγματευτές διεξήγαγαν διεξοδική συζήτηση σχετικά με την «Επιχειρησιακή και τεχνική συνδρομή», ο οποίος συνεχίσθηκε σε τεχνικό επίπεδο. Οι διαπραγματευτές παρουσίασαν επίσης τις απόψεις τους σχετικά με το άρθρο 22, που αφορά τις δυσανάλογες πιέσεις στα συστήματα ασύλου και υποδοχής. Μετά την παρουσίαση αυτή συμφωνήθηκε ότι το συγκεκριμένο άρθρο θα συζητηθεί στο πλαίσιο του ρόλου παρακολούθησης του Οργανισμού.

Η Προεδρία και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχουν προγραμματίσει αρκετές τεχνικές συνεδριάσεις για το εγγύς μέλλον, με σκοπό να σημειωθεί όσον το δυνατόν μεγαλύτερη πρόοδος για τον φάκελο αυτό πριν από το τέλος Ιουνίου. Επιπλέον, η Προεδρία διεξήγαγε σειρά διμερών συναντήσεων με τα κράτη μέλη σχετικά με τις δεσμεύσεις τους προς την εφεδρική ομάδα για το άσυλο, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος των 500 τουλάχιστον εμπειρογνομόνων που ορίζονται στη μερική γενική προσέγγιση του Συμβουλίου.

IX. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η Ομάδα «Άσυλο» ολοκλήρωσε την πρώτη λεπτομερή κατ' άρθρο εξέταση της πρότασης για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση στις 17 Ιανουαρίου 2017. Ένας δεύτερος γύρος εξέτασης της πρότασης, που περιλάμβανε ορισμένες συμβιβαστικές προτάσεις της Προεδρίας, πραγματοποιήθηκε στις 2 Μαρτίου 2017. Ένα περαιτέρω τροποποιημένο κείμενο πρόκειται να συζητηθεί κατά την επόμενη συνεδρίαση της ομάδας «Άσυλο» στις 4 και 5 Απριλίου 2017.

Οι αντιπροσωπίες επιδοκίμασαν σε γενικές γραμμές τους στόχους της πρότασης κατά τη διάρκεια των συζητήσεων, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες επιφυλάξεις εξέτασης επί του κειμένου. Οι κύριοι προβληματισμοί που εξέφρασαν τα κράτη μέλη μέχρι στιγμής περιλαμβάνουν την ανάγκη να καθορισθεί σαφώς στον κανονισμό ο εθελοντικός χαρακτήρας της επανεγκατάστασης· τον ορισμό της επανεγκατάστασης και τη δυνατότητα να περιληφθούν και άλλες μορφές εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους· την ένταξη των εκτοπισθέντων στο εσωτερικό της χώρας (EEX) στο πεδίο εφαρμογής της πρότασης· τα κριτήρια παραδεκτού και τη διαδικασία που θα εφαρμόζεται για την επανεγκατάσταση. Κάποιες αντιπροσωπίες έχουν εκφράσει ανησυχίες σχετικά με τις προτεινόμενες εξουσίες της Επιτροπής να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τη συμπλήρωση ορισμένων στοιχείων της διαδικασίας.

X. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Καλούνται η EMA και το Συμβούλιο να σημειώσουν την παρούσα έκθεση προόδου.